

Operațiunea „Monstrul” sau care este cel mai mare pește prins vreodată în România?

Oglinda apelor ne trage hipnotic din curiozitatea de a afla ce este în celălalt tărâm și de a afla cine sau ce trăiește acolo. Câteodată ne aruncăm cu capul înainte, fără a ne gândi de două ori, ori pentru a ne răcori, ori pentru a traversa pe celălalt mal. Iar uneori inventăm capcane spre a atrage peștii și a-i putea prinde, ca hrană, sau mai nou, la întrecere, în concurs. România este unul dintre locurile unde își dau întâlnire pescarii din întreaga lume, pentru concursuri sportive. Raiul pescarilor îl reprezintă Dunărea, al doilea fluviu ca lungime din Europa, Marea Neagră, dar mai ales Delta Dunării, locul unde se află printre cei mai mari pești de apă dulce din Europa.

Poate vă întrebați care este cel mai mare pește prins vreodată în apele din România? Fără să avem intenția de a transforma materialul într-o poveste pescărească, se pare că cea mai mare captură din țara noastră este un morun care avea aproape o tonă. Oricum, avea în jur de 900 de kilograme. Morunul este cel mai mare pește de apă dulce din lume. Un exemplar uriaș ar fi fost prins în anul 1890, pe brațul Sfântul Gheorghe al Dunării.

„Monstrul” cântărea 882 de kg. Aproximativ 600 de kilograme erau carne, în condițiile în care doar capul morunului avea 143 de kilograme. Cât despre icre, peștele purta în pânțec 127 kilograme de valoroase icre negre. În acest clasament, deși nu există rezultate omologate oficial, putem trece și cel mai mare somn capturat în România (în Delta Dunării), care este evaluat la 400 de kilograme. În 2008, pe lacul Cinciș (Munții Poiana Ruscă) a fost pescuit un crap care cântărea 50 de kilograme. Printre cei mai mari pești care au fost capturați pe apele Dunării se mai numără un șalău de 21 de kilograme, un caras de 5,2 kilograme, o știucă de 18 kg.

Revenind la „campionul” Morun (cunoscut ca și beluga, sau sturionul European), aceasta face parte din familia Acipenseridae, ordinul Acipenseriformes și este considerat de către unii cercetători ca fiind cel mai mare pește de apă dulce din lume, în rivalitate cu Mola mola (Ocean Sunfish), amândouă fiind încadrate ca și specii pe cale de dispariție. Morunul este mult mai mare decât somnul gigant de Mekong sau Arapaima și cu toate acestea, somnul gigant de Mekong este considerat de către alți savanți adevăratul gigant al apelor dulci, luând în considerare faptul că Morunul trăiește de asemenea și în apele sărate ale mărilor.

Moruni capturați pe bratul Sfântul Gheorghe (Delta Dunării) - Foto Arhivă

Cel mai mare exemplar de Morun este considerată o femelă capturată în râul Volga în 1827 care a cântărit 1571 de kilograme și a măsurat 7.2 m lungime. Arealul de răspândire a morunului este Marea Caspică și bazinele Mării Negre, ocazional apărând și în Marea Adriatică. Pescuit intensiv pentru valoroasele icre negre, cunoscute ca și „caviar”, beluga poate trăi până la 120 de ani, dar numărul exemplarelor mature a scăzut drastic, până la intrarea acestei specii în categoria Critically Endangered (pe cale de dispariție) din cauza pescuitului intensiv și a braconării, aceasta făcând ca foarte multe țări să aplice un adevărat embargou privind comerțul cu acești pești. România, Bulgaria, Serbia și Ucraina dețin - încă - singurele populații viabile de sturioni sălbatici din Europa, dar aceștia sunt astăzi la un pas de dispariție.

Pentru a proteja sturionii sălbatici din Dunăre, WWF în parteneriat cu Administrația Rezervației Biosferei Delta Dunării și Leibniz-Institut für Zoo- und Wildtierforschung (IZW) im Forschungsverbund Berlin e.V. a derulat în perioada octombrie 2016-decembrie 2020 proiectul Life „Conservarea sustenabilă a sturionilor din Dunăre prin prevenirea și reducerea braconajului și comerțului ilegal cu produse din sturion”.

Grupurile țintă ale proiectului au fost comunitățile de pescari și tinerii din lungul cursului fluvial și din Delta Dunării, organismele de control și comercianții de caviar și produse din carne de sturioni

Operațiunea „Monstrul” sau care este cel mai mare pește prins vreodată în România?

din România, Bulgaria, Serbia și Ucraina. Proiectul răspunde acțiunilor „Programului de protecție și reabilitare a sturionilor din Dunăre” (Sturgeon 2020), adoptat în anul 2013. Ca o continuare firească a muncii din ultimii ani în ceea ce privește conservarea sturionilor din Dunăre, în următorii ani, proiectul se va concentra pe întărirea capacității și buna informare a organismelor de control de la nivel național cu ajutorul unor întâlniri, workshop-uri naționale și regionale, cursuri și vizite în teren.

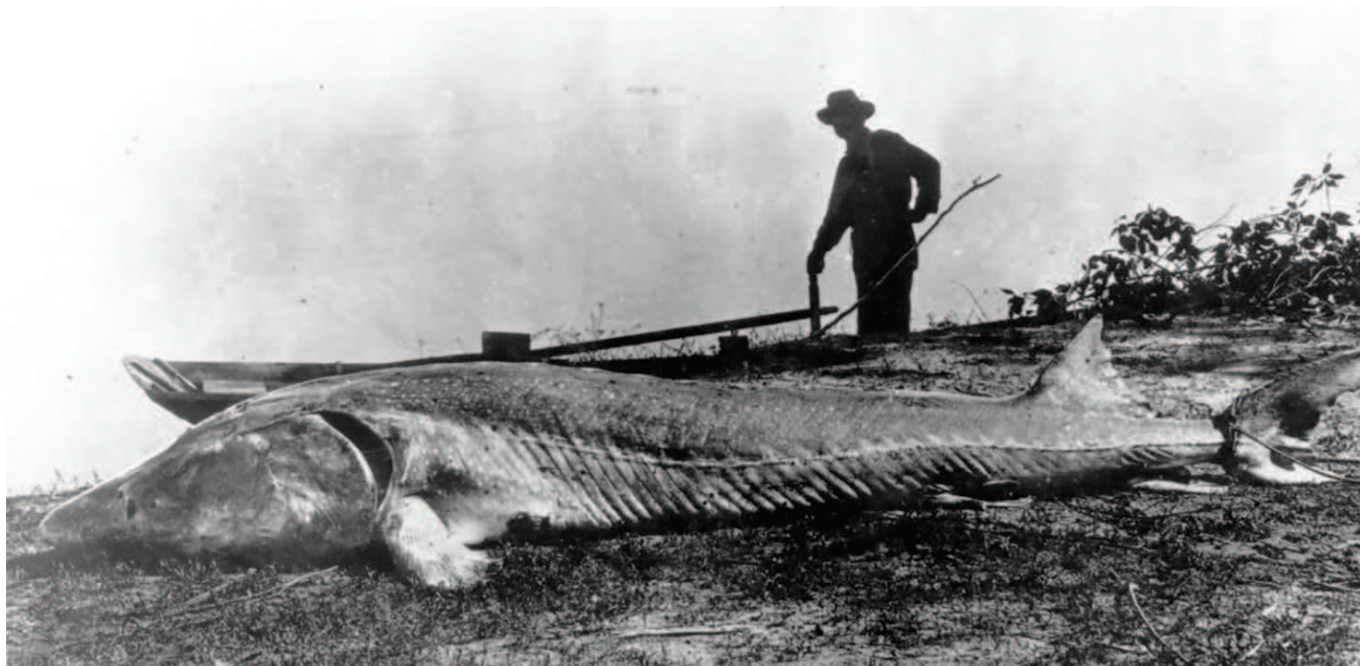

Morun de 1000 kg și 4.17 m. lungime - râul Volga - (Muzeul Tatarstan, Kazan, Russia)

Comunitățile de pescari vor fi implicate în conservarea sturionilor prin oferirea sprijinului în dezvoltarea și implementarea unor planuri de afaceri care să ofere surse de venit alternative, prin asigurarea unei informări corecte a pescarilor de toate vârstele asupra importanței sturionilor. De asemenea, producătorii și comercianții de caviar și produse din carne de sturion vor fi informați despre legislația în vigoare ceea ce le va permite să evite introducerea pe piață a produselor ilegale de caviar și din carne de sturion. Va fi dezvoltat un portal online care să veni în sprijinul fiecărui cetățean care dorește să alerteze autoritățile în momentul în care apare o suspiciune de pescuit ilegal de sturioni.

Conform studiilor realizate de WWF în rândul pescarilor, autorităților și companiilor între anii 2012-2015, pescuitul reprezintă, încă, o activitate importantă pentru cei din lungul și Delta Dunării, majoritatea pescarilor declarând că pescuitul este o ocupație fulltime, dar că veniturile din această activitate reprezintă o parte mică din veniturile lor totale. În plus, prohibiția, ca unică soluție, este considerată o măsură inefficientă. Aceasta este privită ca fiind o măsură bună pentru protejarea sturionilor, dacă este aplicată corect și însoțită și de alte măsuri de natură socială și economică.

În perioada aprilie 2011- februarie 2012, WWF împreună cu TRAFFIC au realizat un studiul „Comerțul cu caviar ilegal în România și Bulgaria”, cercetare finanțată de Fondul pentru Conservarea Speciilor Mohamed bin Zayed.

Morun uriaș prins în urmă cu zeci de ani în Statele Unite

În urma testelor realizate pe mostrele de caviar colectate din cele două țări, a reieșit că 4 din 5 mostre declarate de către vânzătorii ca provenind de la sturioni sălbatici s-au dovedit a fi de morun (*Huso huso*), specie de sturion amenințată cu dispariția. Acest fapt confirmă că în România și Bulgaria încă se mai practică pescuitul de sturioni, în ciuda interdicției din 2006 (România), respectiv 2011 (Bulgaria) aflată în vigoare până la finalul anului 2021. Rezultatele studiului despre caviar mai indică și faptul că regulile de etichetare impuse de Convenția CITES sunt încălcate. De cele mai multe ori eticheta corectă lipsește sau conținutul este altul decât cel indicat.

În România, pescuitul comercial al sturionilor a fost interzis până în prima parte a anului 2021. Interdicția s-a aplicat, de asemenea, și pentru vânzarea de produse, cum ar fi carne și caviar, provenite de la sturionii sălbatici din Dunăre. Pescuitul sturionilor este interzis și în celelalte țări de pe coasta Mării Negre. Turcia a interzis pescuitul sturionilor sub 10 kg încă din 1958, iar din 1996 a fost interzis total pescuitul sturionilor.

Interdicția este în vigoare și în Ucraina din 1996, în Georgia din 1967, în România din 2006 și în Bulgaria din 2011. În Rusia există interdicția de a pescui moruni în Marea Azov încă din 1985, iar din 2005 este interzis pescuitul tuturor speciilor de sturioni, inclusiv din Marea Neagră. În plus, Rusia dorește să extindă această interdicție și pentru Marea Caspică. Din 1998, toate speciile de sturioni sunt protejate de Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de faună și

floră pe cale de dispariție (CITES).

Acest lucru înseamnă că sturionii și produsele provenite de la aceștia trebuie să fie însoțite de documentele CITES în comerțul internațional și tot caviarul trebuie să poarte etichete CITES. Chiar dacă etichetarea nu este necesară pentru caviarul produs în Statele Unite ale Americii, dacă produsul vine pe piața din Uniunea Europeană (UE) trebuie să aibă etichetă CITES. Numai printr-o atentă supraveghere și efort susținut al populațiilor ce trăiesc pe malul fluviului sau în Delta Dunării, investit în protejarea acestor pești uriași, mai putem spera ca și copiii noștri, sau nepoții să se poată bucura de asemenea capturi fantastice, la fel cu ale bunicilor noștri. Fir întins, dar cu grijă.

Conf. univ. dr. George V. George

INDEPENDENȚA
ROMÂNĂ *Independența
prin Cultură*